

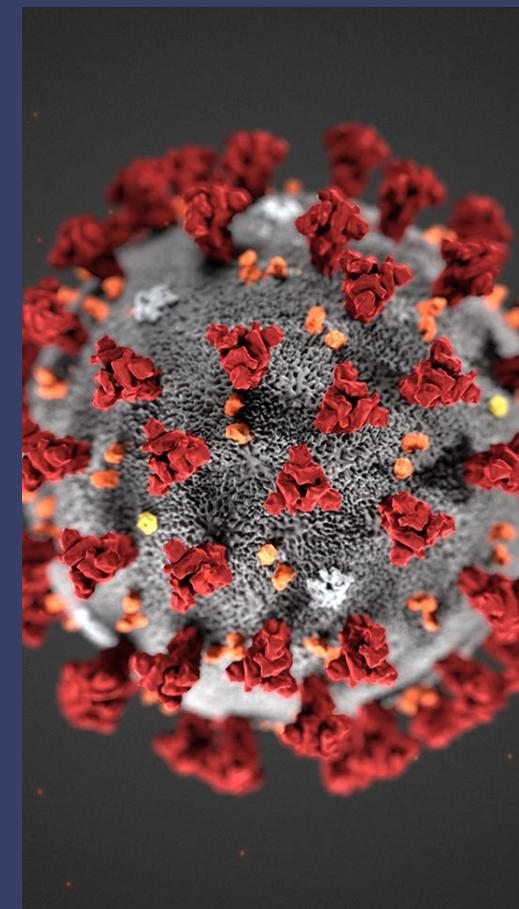
Koronavaksinasjonsprogrammet

Webinar migrasjonshelse 21.10.2021

Ellen Furuseth

Overlege

Avdeling for smittevern og vaksine, Folkehelseinstituttet



Hva er nytt siden sist?

Hva er nytt - vaksineanbefalinger

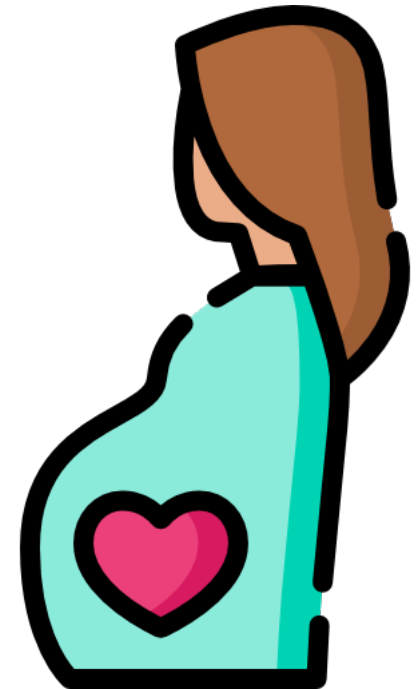
Anbefaling om koronavaksinasjon til gravide

FHI anbefaler at gravide vaksineres mot covid-19:

- Alle gravide kvinner som er i 2. og 3. trimester
- Gravide som tilhører en risikogruppe: vaksineres fra 1. trimester

Fordi:

- Gravide har økt risiko for alvorlig koronasykdom
- Data fra vaksinerings av gravide i både Norge og andre land viser ingen uheldig påvirkning



Hva er nytt - vaksineanbefalinger

Vaksinering av barn og unge

Nå gjelder:

- Ungdom 16 -17 år anbefales 2 doser koronavaksine
- Ungdom 12-15 år tilbys 1 dose koronavaksine

Fordi:

- Selv om barn og unge svært sjelden får alvorlig koronasykdom, kan enkelte bli alvorlig syke
- Vaksinasjon kan redusere denne risikoen, samt bidra til mindre smitte i samfunnet



Samtykke fra begge foresatte for ungdom < 16 år

..men ungdommen har rett til å være med å bestemme

- Det er frivillig å ta vaksine.
- De som har fylt 16 år bestemmer selv
- For de som ikke har fylt 16 år må begge foresatte samtykke (med mindre det bare er en med foreldreansvar)
- For barn under barneverntjenestens omsorg er det barneverntjenesten som kan samtykke
- For enslige unge asylsøkere under 16 år er det barnets representant som kan samtykke
- Ungdom under 16 skal høres ut fra alder og modenhet og deres egen mening skal legges vekt på

Ungdom har rett til tilpasset informasjon

FHI har laget materiell dere kan bruke

Szczepienie przeciwko koronawirusowi dla młodzieży w wieku od 12 do 15 lat

Krótką informacją z Instytutu Zdrowia Publicznego na temat szczepienia przeciwko chorobie koronawirusowej COVID-19



Choroba koronawirusowa

Młodzi najczęściej łagodnie przechodzą koronawirusa.

Tylko niektóre osoby mogą poważnie zachorować.

Szczepionka chroni przed poważnym przebiegiem choroby.



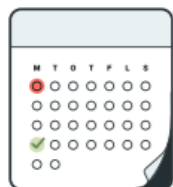
O szczepieniu

Przyjęcie szczepionki jest dobrowolne. Twój opiekunowie muszą wyrazić zgodę. Młodzi w wieku od 12 do 15 lat otrzymuje 1 dawkę.

Osoby, które przeszły COVID-19, nie potrzebują szczepionki.

Szczepionkę podaje się w formie zastrzyku w ramię.

Powiedz, jeśli boisz się strzykawek, aby osoba wykonująca szczepienie mogła wziąć to pod uwagę.



Jak dobrze działa szczepionka?

Młodzi jest dobrze chroniona przed poważnym przebiegiem choroby koronawirusowej po upływie 3 tygodni od przyjęcia 1 dawki.

Nawet jeśli jesteś zaszczepiony, przestrzegaj zasad ochrony przed zakażeniem.

Arabisk
Bokmål
Engelsk
Fransk
Litauisk
Nynorsk
Polsk
Rumensk
Samisk
Somali
Spansk
Tigrinja
Urdu



Hva er nytt – vaksineanbefalinger

Noen får en ekstra dose

Tredje vaksinedose til de med alvorlig svekket immunforsvar

- For å *bli fullvaksinert*
- Fordi de ikke får god nok effekt av 2 doser
- De trenger 3 doser for å bli fullvaksinert
- Det skal gå minst 4 uker mellom dose 2 og 3



Oppfriskningsdose til eldre fra og med 65 års alder

- Får ny dose *for å frisk* beskyttelsen
- Hadde god effekt etter fullvaksinering med 2 doser – men virkningen svekkes over tid
- Oppfriskningsdosen gis tidligst 6 md etter dose 2



Nytt om effekt av vaksinene

Men først litt repetisjon av hva vaksinene beskytter mot..

Beskyttelse mot alvorlig sykdom og død



Direkte, individuell beskyttelse

Beskyttelse mot infeksjon og videresmitte



Indirekte beskyttelse, befolkningsimmunitet

Hva er nytt – effekt av vaksinene

mRNA-vaksinene virker godt – også mot deltavarianten

- Beskyttelsen mot å bli alvorlig syk og dø av covid-19 er svært god i alle aldersgrupper. Det gjelder etter både første og andre vaksine dose (> 90%)
- To doser vaksine gir god beskyttelse mot smitte med koronaviruset og reduserer smittespredningen
- Men siden vaksinen ikke beskytter alle, og de aller fleste er vaksinert – er mange av de som nå får koronasykdom i den vaksinerte gruppa.

Risiko for alvorlig covid-19 hos vaksinerte og uvaksinerte

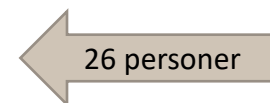
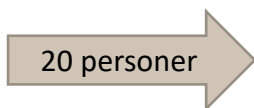
Vaksinerte personer



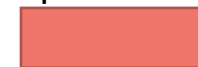
Hvordan forklare at vaksinen virker når nesten like mange vaksinerte som uvaksinerte legges inn i sykehus med covid-19?

Forklaringen ligger i at det er et svært ulikt antall personer i gruppene vaksinert/uvaksinert (fordelingen er ca. 90/10 hos voksne)

Vaksinerte har 70 % lavere risikoen for å bli innlagt på sykehus pga korona enn uvaksinerte *



Uvaksinerte personer



46 nye pasienter innlagt i sykehus i Norge pga covid-19 uke 40: 26 var uvaksinert og 20 var fullvaksinert

Hva er nytt - bivirkninger

Hjertebetennelse og hjerteposebetennelse

- Betennelse i hjertemuskelen (myokarditt) og betennelse i hjerteposen (perikarditt) er en sjelden bivirkning av mRNA-vaksine
- Tilstanden gir brystmerter, tungpust, hjertebank og feber
- Oppstår hovedsakelig etter andre dose og vanligvis innen en uke etter vaksinasjon
- Oftest hos ungdom og unge voksne
- De fleste blir friske innen én måned
- Frekvens er ukjent. I Norge er det per 12.10.2021 meldt om 182 tilfeller av perikarditt og 98 tilfeller av myokarditt (etter at nesten 8 mill vaksinedoser er satt)
- Norske hjerteleger har vurdert at denne sjeldne bivirkningen ikke bør hindre ungdom i å få tilbud om koronavaksine.

Hva er nytt - bivirkninger

Hjertebetennelse og hjerteposebetennelse

Forekommer trolig oftere etter Moderna-vaksinen (Spikevax)

- Derfor skal de < 18 år ha Pfizervaksinen (Comirnaty).
- Også menn < 30 år bør vurder å velge Pfizervaksinen

Hva er nytt

Oppfølging av menstruasjonsforstyrrelser og underlivsblødninger

- Det har kommet en del meldinger om menstruasjonsforstyrrelser og uventede underlivsblødninger hos kvinner i tiden etter koronavaksinering
- De fleste kvinner opplever uregelmessige blødninger en flere ganger i løpet av livet. Foreløpig vet vi ikke om slike hendelser opptrer oftere etter vaksinering enn normalt
- Den europeiske legemiddelkontorets komité for legemiddelovervåking (PRAC) har ikke kunnet påvist noen årsakssammenheng
- Mer data kommer både fra Norge og andre land
- **Det er ikke vist at noen vaksiner påvirker kvinners fruktbarhet**

Hva er nytt - koronasertifikat

- Ikke lenger i bruk innenlands
- Brukes ved grensepasseringer
- Gjennomgått sykdom, negativ test eller vaksinasjon kan gi gyldig sertifikat



Hva fokuserer vi på nå?

Status koronavaksinasjon i Norge

- 91% av voksne (18 år +) har fått 1 dose
- 86 % av voksne har fått 2 doser (fullvaksinert)

Men vi er ikke ferdige:

- Variasjoner mellom kommuner/bydeler
- Variasjoner mellom aldersgrupper - særlig blant unge voksne er det fortsatt mange uvaksinerte
- Variasjoner ut fra bakgrunn - sosial skjevhet
- En del av de som tidligere har ventet kommer nå for vaksinasjon - hver dag får flere hundre personer over 18 år sin første dose koronavaksine og flere tusen får andre dose

Målsetting i det videre arbeidet

Målsetting:

- > 90% dekning (18 år +) for 2 doser
- Motvirke sosial skjevhet
- Alle skal ha fått og forstått tilbud – informert valg
- Alle skal ha en enkel tilgang til vaksinasjon



Fokus på å hente inn de som enda ikke er vaksinert

Nå er det nok doser til alle → vi kan tilby større fleksibilitet

- Kommunene er oppfordret til
 - Fleksible løsninger
 - Økt tilgjengelighet f.eks ved å tilby vaksine der folk ellers er, mobile tilbud vaksinasjonsdager på arbeidsplasser osv
 - Tilpasning og tilrettelegging for de med sprøyteskrek, sosial angst osv
- Mulig å velge vaksinetype (mRNA- vaksine fra Moderna eller BioNTech/Pfizer)

Årsaker til at noen er uvaksinerte

Funn fra kartlegging i kommunene



- Vi når dem ikke
- Praktiske hindringer
- Vil ikke ha vaksine
- Vil vente
- Andre hindringer
 - Redsel for sprøytstikk
 - Angst for folkemengder

Fokus på å hente inn de som enda ikke er vaksinert, men husk..

Det er lov å si nei takk - vaksinasjon er frivillig

- De som har takket nei skal vises respekt og aksept for sin beslutning
- De er hjertelig velkomne ved en senere anledning dersom de ombestemmer seg



Hva gjør FHI?

Formidler informasjon til kommuner og frivillighet

- Nettsider, nyhetsbrev m.m
- Brosyrer, plakater, og grafiske elementer til fri benyttelse på fhi.no.
- Webinarer, bl.a:
 - 24.09.21: Hvordan nå ut til alle med et vaksinetilbud?
 - Innlegg på vaksinedagene (webinar) 28.09.21, med tema likeverdig vaksinasjonstilbud og økt innsats for de som er vanskeligst å nå

Informasjon til befolkningen

- Nettsider
- Kampanjer:
 - Støttekampanjer for områder med lav vaksinasjonsdekning
 - Kampanje rettet mot deler av innvandrerbefolkningene (Alle som oppholder seg i Norge har rett på koronavaksine. Det er gratis og frivillig)

Hva kan dere gjøre?

- Fortsatt bidra til at alle nås med god informasjon
- Legge spesielt til rette praktisk for de som har behov
- Samarbeide med kommunene lokalt: Kommunene er oppfordret til å videreutvikle samarbeidet med ressurspersoner/brobyggere/frivilligheten i arbeidet med grupper som er vanskelige å nå

Sentrale budskap:

- Vaksinen virker
- Det er ikke for sent – du er velkommen når du ønsker
- Tilbudet er gratis og frivillig
- Trenger du ekstra tilpasning – ta kontakt med kommunen de kan hjelpe deg

Dere har bidratt til den høye
vaksinasjonsdekningen

Takk for fantastisk innsats så langt!

